

Ustawa
z dnia . . . . . 1999 r.
o dodatkach mieszkaniowych.

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

Art. 2.1. Dodatek mieszkaniowy, z zastrzeżeniem ust. 2, przysługuje:

- 1) najemcom lokali mieszkalnych,
- 2) podnajemcom lokali mieszkalnych,
- 3) członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
- 4) osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
- 5) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- 6) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

2. Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z tytułów wymienionych w ust. 1.

Art. 3.1. Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125 % tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 8.

2. Przy wydawaniu decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego uwzględnia się kwotę najniższej emerytury obowiązującą w pierwszym dniu miesiąca, od którego zostaje przyznany dodatek, ogłaszana przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, chyba że zostały już zaliczone do kosztów uzyskania przychodu. Do dochodu nie wlicza się dodatków dla sierot zupełnych, zasiłków

okresowych z pomocy społecznej, jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej oraz dodatku mieszkaniowego.

4. Za dochód osoby prowadzącej działalność gospodarczą przyjmuje się kwotę podaną w deklaracji, o której mowa w art. 7 ust. 1, nie niższą jednak niż zadeklarowana przez tę osobę kwota dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli osoby nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu – nie niższą od kwoty najniższej podstawy wymiaru składek obowiązujących osoby ubezpieczone na podstawie odrębnych przepisów.

5. Dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego ustala się na podstawie powierzchni gruntów w hektarach przeliczeniowych i przeciętnego dochodu z 1 hektara przeliczeniowego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej” Monitor Polski” na podstawie przepisów ustawy o podatku rolnym .

Art. 4. Przez gospodarstwo domowe rozumie się gospodarstwo prowadzone przez osoby stale razem zamieszkujące.

Art. 5. 1. Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego, zwana dalej „normatywną powierzchnią”, w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 1) 35 m² – dla 1 osoby,
- 2) 40 m² – dla 2 osób,
- 3) 45 m² – dla 3 osób,
- 4) 55 m² – dla 4 osób,
- 5) 65 m² – dla 5 osób,
- 6) 70 m² – dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

2. W przypadku najmu albo podnajmu części lokalu mieszkalnego za powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego lub części tego lokalu zamieszkiwanego przez gospodarstwo domowe najemcy albo podnajemcy uważa się powierzchnię zajmowanych pokoi, wynikającą z umowy najmu lub podnajmu, oraz część powierzchni kuchni, łazienki, korytarzy i innych pomieszczeń wspólnych znajdujących się w tym lokalu, odpowiadającą stosunkowi liczby członków gospodarstwa domowego najemcy albo podnajemcy do liczby osób zajmujących cały lokal. Za powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego zamieszkiwaną przez wynajmującego uważa się powierzchnię pokoi zajmowanych przez gospodarstwo domowe wynajmującego oraz część powierzchni kuchni, łazienki, korytarzy i innych pomieszczeń wspólnych wchodzących w skład tego lokalu, odpowiadającą stosunkowi liczby członków gospodarstwa domowego wynajmującego do liczby osób zajmujących cały lokal.

3. Normatywną powierzchnię powiększa się o 10m² jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje:

- 1) osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku, lub
- 2) osoba niepełnosprawna do lat 18.

4. Wydatki na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego oblicza się dzieląc wydatki za ten lokal przez jego powierzchnię użytkową i mnożąc uzyskany w ten sposób wskaźnik przez normatywną powierzchnię, o której mowa w ust. 1.

5. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż:

- 1) 30%, albo
- 2) 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Art. 6.1. Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę pomiędzy wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego a wydatkami poniesionymi przez osobę otrzymującą ten dodatek, z zastrzeżeniem ust. 2, w wysokości:

- 1) 15% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie jednoosobowym,
- 2) 12% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 2-4 osobowym,
- 3) 10% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

2. Jeżeli średni miesięczny dochód, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jest równy lub wyższy od 150% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 100% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, lecz nie przekracza odpowiednich wysokości średnich miesięcznych dochodów wymienionych w art. 3 ust. 1, wówczas dla celów obliczenia dodatku mieszkaniowego przyjmuje się wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości:

- 1) 20% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie jednoosobowym,
- 2) 15% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 2-4 osobowym,
- 3) 12% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

3. Wydatkami poniesionymi przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy są świadczenia okresowe ponoszone przez gospodarstwo domowe w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

4. Wydatkami, o których mowa w ust. 3, są następujące ich rodzaje:

- 1) czynsz,
- 2) opłaty za świadczenia związane z eksploatacją lokalu mieszkaniowego,
- 3) opłaty eksploatacyjne w spółdzielni mieszkaniowej,
- 4) zaliczki płacone przez właścicieli lokali mieszkalnych na koszty związane z nieruchomością wspólną,
- 5) świadczenia związane z eksploatacją domu jednorodzinnego,
- 6) inne wynikające z odrębnych przepisów.

5. Wysokość wydatków dla celów obliczania dodatku mieszkaniowego, w przypadku czynszu wolnego, w tym za podnajem lokalu mieszkalnego uiszczanego osobie fizycznej przyjmuje się z zastrzeżeniem ust. 6, według umów zarejestrowanych w urzędach skarbowych.

6. Jeżeli osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy zamieszkuje w lokalu mieszkalnym lub domu nie wchodzącym w skład mieszkaniowego zasobu gminy do wydatków przyjmowanych dla celów obliczenia dodatku mieszkaniowego zalicza się:

- 1) wydatki, jakie w przypadku najmu lokalu mieszkalnego byłyby pokrywane w ramach czynszu lecz wyłącznie do wysokości czynszu, jaki obowiązywałby dla danego lokalu, gdyby lokal ten wchodził w skład zasobu mieszkaniowego gminy,

2) opłaty, poza czynszem, jakie obowiązywałyby w zasobie mieszkaniowym gminy, gdyby lokal ten wchodził w skład tego zasobu.

7. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię ciepłą do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego z zewnętrznego źródła znajdującego się poza lokalem mieszkalnym, osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przyznaje się ryczałt na zakup opału stanowiący część dodatku mieszkaniowego.

8. Jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od określonego w art. 3 ust. 1, a kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należny dodatek mieszkaniowy obniża się o tę kwotę.

9. Jeżeli powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni, dodatek mieszkaniowy ustala się w wysokości różnicy między wydatkami ponoszonymi za ten lokal a odpowiednią kwotą wymienioną w ust. 1 pkt 1-3 lub w ust. 2 pkt 1-3.

10. Wysokość dodatku mieszkaniowego łącznie z ryczałtem, o którym mowa w ust. 7, nie może przekraczać 70% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego lub 70% faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni.

Art. 7.1. Dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej. Do wniosku dołącza się deklarację o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz inne niezbędne dokumenty.

2. Właściciel domu jednorodzinnego jest obowiązany dołączyć do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokumenty potwierdzające powierzchnię użytkową i wyposażenie techniczne budynku.

3. Organ, o którym mowa w ust. 1, może odmówić przyznania dodatku mieszkaniowego, jeżeli w wyniku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ustali, że występuje rażąca dysproporcja między niskimi dochodami wykazanymi w złożonej deklaracji, o której mowa w ust. 1, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy, nie uzasadniająca przyznania pomocy finansowej na wydatki mieszkaniowe.

4. Pracownik przeprowadzający wywiad środowiskowy może żądać od wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego złożenia oświadczenia o stanie majątkowym, zawierającego w szczególności dane dotyczące posiadanych :

1/ ruchomości i nieruchomości,

2/ zasobów pieniężnych.

Odmowa złożenia oświadczenia stanowi podstawę do wydania decyzji o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego.

5. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

6. Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 1% kwoty najniższej emerytury w dniu wydania decyzji.

7. Decyzja w przedmiocie dodatku mieszkaniowego powinna być wydana w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku oraz doręczona wnioskodawcy i zarządcy lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny.
8. Wniesienie odwołania od decyzji, o której mowa w ust. 7 nie powoduje wstrzymania wypłaty tego dodatku. Odwołanie wnosi się do samorządowego kolegium odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał tę decyzję.
9. Jeżeli w wyniku wznowienia postępowania stwierdzono, że dodatek mieszkaniowy przyznano na podstawie nieprawdziwych danych zawartych w deklaracji lub wniosku, o których mowa w ust. 1, osoba otrzymująca dodatek mieszkaniowy jest obowiązana do zwrotu nienależnie pobranych kwot w podwójnej wysokości. Należności te wraz z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi, podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji. Wypłatę dodatku mieszkaniowego w skorygowanej wysokości wstrzymuje się do czasu wyegzekwowania należności.
10. Zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.
11. W przypadku stwierdzenia, że osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, nie opłaca na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny, wypłatę dodatku mieszkaniowego wstrzymuje się – w drodze decyzji administracyjnej – do czasu uregulowania zaległości. Jeżeli uregulowanie zaległości nie nastąpi w ciągu 3 miesięcy od dnia ich powstania, decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wygasa.
12. Osoba, w stosunku do której z powodu nie uregulowania należności za zajmowany lokal mieszkalny wygasła decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego, może wystąpić ponownie o jego przyznanie po uregulowaniu zaległości powstałych w okresie obowiązywania tej decyzji.
13. Na żądanie organu przyznającego dodatek mieszkaniowy, osoba pobierająca dodatek jest obowiązana udostępnić dokumenty potwierdzające wysokość dochodów wykazanych w deklaracji, o której mowa w ust. 1.
14. Osoba korzystająca z dodatku mieszkaniowego jest obowiązana przechowywać dokumenty, o których mowa w ust. 13, przez okres 3 lat od dnia wydania decyzji o przyznaniu tego dodatku.
15. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia sposób przeprowadzania wywiadu środowiskowego, a w szczególności ustali wzór kwestionariusza wywiadu, wzór oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego oraz wzór legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu.

Art. 8.1. Dodatek mieszkaniowy wypłaca się, w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny. W tym samym terminie wypłaca się ryczałt, o którym mowa w art. 6 ust. 7.

2. Dodatek mieszkaniowy wypłaca się w całości do rąk osoby będącej właścicielem domu jednorodzinnego w terminie, o którym mowa w ust. 1.

3. Zarządca domu lub osoba, o której mowa w ust. 1, zalicza dodatek mieszkaniowy na poczet przysługujących lub rozliczanych za jej pośrednictwem należności za zajmowany lokal mieszkalny.

4. Pobierający należności za lokale mieszkalne ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia organu przyznającego dodatek mieszkaniowy o wystąpieniu zaległości, o których mowa w art. 7 ust. 11, obejmujących pełne 2 miesiące. W razie niedopełnienia tego obowiązku pobierający zwraca organowi przyznającemu dodatek mieszkaniowy kwoty dodatków wypłacone za miesiące, w których występowały zaległości w tych opłatach. Pobierający jest obowiązany zwrócić organowi te kwoty w terminie kolejnych 2 miesięcy – jeżeli gospodarstwo domowe, któremu przyznano dodatek mieszkaniowy nie uiszczy zaległych opłat w terminie miesiąca od powstania obowiązku zawiadamiania organu o powstaniu zaległości.

Jeśli ryczałt na zakup opału był wypłacany do rąk pobierającego, na którym spoczywa obowiązek powiadamiania organu przyznającego dodatek mieszkaniowy o wystąpieniu zaległości w opłatach, pobierający zwraca także nienależnie wypłacony ryczałt.

Art. 9. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) szczegółowy wykaz i wysokość wydatków za zajmowany lokal mieszkalny, stanowiących podstawę obliczania dodatku mieszkaniowego,
- 2) sposób ustalania wysokości ryczałtu na zakup opału,
- 3) wzór wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 2,
- 4) wzór deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego.

2. Rozporządzenie powinno określać w szczególności:

- 1) szczegółowe rodzaje wydatków w gospodarstwach domowych: najemców, członków spółdzielni mieszkaniowych, właścicieli domów jednorodzinnych, właścicieli budynków i lokali mieszkalnych, osób zajmujących lokal mieszkalny bez tytułu prawnego i oczekujących na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny oraz najemców i podnajemców opłacających czynsz wolny,
- 2) sposób ustalania i maksymalną wysokość ryczałtu na zakup opału dla gospodarstw domowych, których lokale mieszkalne nie są wyposażone w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody oraz gazu przewodowego,
- 3) dane, które powinny być zawarte we wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego, a w szczególności dotyczące osoby ubiegającej się o ten dodatek, zajmowanego lokalu mieszkalnego i jego technicznego wyposażenia oraz miesięcznych wydatków za ten lokal,
- 4) dane, które powinny być zawarte w deklaracji o dochodach, a w szczególności dane dotyczące osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego, ich miejsca pracy bądź nauki oraz wysokość ich dochodu.

Rozdział 2

Dotacje dla gmin na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych

Art. 10.1. Wypłata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy.

2. Gminy otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadania, o którym mowa w ust. 1, w granicach kwot określonych na ten cel corocznie w ustawie budżetowej. Podziału dotacji na województwa dokonuje Prezes Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast.
3. Wojewodowie przekazują dotacje gminom w granicach kwot określonych na ten cel w budżetach wojewodów, proporcjonalnie do kwot zapotrzebowania na dotacje, wynikających z wniosków gmin o przyznanie dotacji.
4. Gmina składa wojewodzie wniosek o przyznanie dotacji co kwartał, w terminie do 15 dnia miesiąca poprzedzającego dany kwartał, z zastrzeżeniem ust. 5. Wojewoda przedstawia Prezesowi Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast zbiorczy wniosek o przyznanie dotacji, stanowiący sumę dotacji wynikającą z wniosków składanych przez gminy, w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego dany kwartał, z zastrzeżeniem ust. 6.
5. Gmina pomniejsza kwotę zapotrzebowania na dotację, wynikającą z wniosku o przyznanie dotacji, o którym mowa w ust. 4, na kwartał III i IV o kwotę nadpłaty dotacji wynikającą z rozliczenia dotacji, o którym mowa w ust. 8, z uwzględnieniem ust. 9, odpowiednio za I i II kwartał.
6. Wojewoda pomniejsza kwotę zapotrzebowania na dotację, wynikającą ze zbiorczego wniosku o przyznanie dotacji, o którym mowa w ust. 4, na kwartał III i IV o kwotę nadpłaty dotacji wynikającą ze zbiorczego rozliczenia dotacji, o którym mowa w ust. 8, odpowiednio za I i II kwartał.
7. Dotacje na dany kwartał są przekazywane gminie przez wojewodę, na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 4, w miesięcznych ratach.
8. Gmina przedstawia wojewodzie, w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po kwartale, rozliczenie dotacji sporządzone narastająco za okres od dnia 1 stycznia do dnia kończącego dany kwartał, z tym że zapotrzebowanie na dotację obliczone zgodnie z art. 11 ustala się jako sumę zapotrzebowań obliczonych odrębnie dla każdego kwartału.
9. Gmina pomniejsza kwotę zapotrzebowania na dotację, wynikającą z rozliczenia dotacji, o którym mowa w ust. 8, o kwotę stanowiącą 20% zapotrzebowania na dotację na ostatni kwartał objęty tym rozliczeniem, jeżeli stosowana przez gminę w tym kwartale maksymalna stawka czynszu w mieszkaniowym zasobie gminy za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, jest mniejsza od obliczonej równowartości 1/12 kwoty stanowiącej 2,5% wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego ustalonego, w drodze obwieszczenia, przez wojewodę dla tego kwartału.
10. Jeżeli z rozliczenia, o którym mowa w ust. 8, za trzy kwartały, wynika nadpłata dotacji obliczona z uwzględnieniem ust. 9, wojewoda zmniejsza miesięczną ratę dotacji należnej gminie w czwartym kwartale o kwotę tej nadpłaty. Nadpłata dotacji za dany rok podlega przekazaniu na rachunek właściwego urzędu wojewódzkiego, w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku.

11. Wojewodowie przedstawiają Prezesowi Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast zbiorcze rozliczenia dotacji do końca miesiąca następującego po każdym kwartale.

12. Jeżeli w wyniku połączenia lub podziału gmin nastąpiły zmiany w podstawie obliczania kwoty dotacji, wojewoda uwzględnia te zmiany od pierwszego dnia następnego miesiąca po ich wejściu w życie.

Art. 11.1. Zapotrzebowanie na dotację, o którym mowa w art. 10 ust. 3, gmina określa, z zastrzeżeniem art. 12, w wysokości :

- 1) 70% kwoty dodatków mieszkaniowych dla użytkowników lokali mieszkalnych nie tworzących mieszkaniowego zasobu gminy – jeżeli procentowy udział dodatków mieszkaniowych dla najemców lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie dodatków mieszkaniowych w danym kwartale nie przekracza 25%,
- 2) sumy stanowiącej 20% kwoty dodatków mieszkaniowych dla najemców lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy i 50% kwoty dodatków mieszkaniowych dla osób zajmujących pozostałe lokale mieszkalne – jeżeli procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych dla najemców lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie dodatków mieszkaniowych w danym kwartale jest wyższy niż 25%, lecz nie przekracza 40%,
- 3) sumy stanowiącej 40% kwoty dodatków mieszkaniowych dla najemców lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy i 30% kwoty dodatków mieszkaniowych dla osób zajmujących pozostałe lokale mieszkalne – jeżeli procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych dla najemców lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie dodatków mieszkaniowych w danym kwartale jest wyższy niż 40 %.

2. Dla obliczenia procentowego udziału, o którym mowa w ust. 1, w danym kwartale gmina przyjmuje przy sporządzaniu :

- 1) wniosku o przyznanie dotacji – łączną kwotę dodatków mieszkaniowych przyznanych na podstawie decyzji wydanych przed dniem złożenia tego wniosku,
- 2) rozliczenia dotacji – łączną kwotę dodatków mieszkaniowych wypłaconych w kwartale objętym rozliczeniem.

3. Do obliczenia zapotrzebowania na dotację na dany kwartał gmina przyjmuje przy sporządzaniu :

- 1) wniosku o przyznanie dotacji – sumę kwoty dodatków mieszkaniowych wynikającej z decyzji o ich przyznaniu wydanych przed dniem złożenia tego wniosku i kwoty dodatków mieszkaniowych przewidywanych do wypłacenia w okresie objętym tym wnioskiem,
- 2) rozliczenia dotacji – kwotę dodatków mieszkaniowych wypłaconych w kwartale objętym rozliczeniem.

Art. 12.1. Gmina może, z zastrzeżeniem ust. 6, określić zapotrzebowanie na dotację w wysokości różnicy pomiędzy kwotą dodatków mieszkaniowych a kwotą stanowiącą iloczyn wskaźnika procentowego, określonego w zależności od kategorii gminy ustalonej zgodnie z ust. 3 i podstawowych dochodów podatkowych gminy, o których mowa w ust. 4.

2. Wskaźnik procentowy, o którym mowa w ust. 1, wynosi:
  - 1) 5% dla gmin, których podstawowe dochody podatkowe za rok bazowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca były niższe od określonej przez Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast średniej kwoty tych dochodów w danej kategorii gmin,
  - 2) 8% dla gmin, których podstawowe dochody podatkowe za rok bazowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca były wyższe od średniej kwoty dochodów, o której mowa w pkt 1, lecz nie przekraczały 150% tej kwoty,
  - 3) 10% dla gmin, których podstawowe dochody podatkowe za rok bazowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca były wyższe od 150% kwoty dochodów, o której mowa w pkt 1, lecz nie przekraczały 250% tej kwoty.

3. Dla potrzeb obliczania zapotrzebowania na dotacje w sposób określony w ust. 1 ustala się pięć kategorii gmin:
  - 1) I kategoria – gminy do 5 tys. mieszkańców,
  - 2) II kategoria – gminy powyżej 5 tys. do 10 tys. mieszkańców,
  - 3) III kategoria – gminy powyżej 10 tys. do 50 tys. mieszkańców,
  - 4) IV kategoria – gminy powyżej 50 tys. do 300 tys. mieszkańców,
  - 5) V kategoria – gminy powyżej 300 tys. mieszkańców

- z tym, że liczbę mieszkańców ustala się zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2000 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 oraz Nr 162, poz. 1119), zwanej dalej „ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”.

4. Przez podstawowe dochody podatkowe gminy za rok bazowy należy rozumieć dochody, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustalone w sposób określony (dla celów obliczenia wskaźników G i P) w art. 21 ust. 4 tej ustawy, przeliczone na warunki całego roku odpowiednim dla roku bazowego wskaźnikiem relacji planowanych dochodów budżetu państwa do tych dochodów zrealizowanych w I półroczu.

5. Przez rok bazowy rozumie się rok, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

6. Przepisy art. 12 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

7. Jeżeli gmina dokonała wyboru sposobu obliczania zapotrzebowania na dotacje zgodnie z ust. 1, stosuje go w ciągu całego roku.

Art. 13. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków o przyznanie dotacji, o których mowa w art. 10 ust. 4 oraz wzory rozliczeń dotacji, o których mowa w art. 10 ust. 8 i 9.

Art. 14. Prezes Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast ogłasza, w terminie do dnia 30 listopada każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej “Monitor Polski” dla poszczególnych kategorii gmin średnie podstawowych dochodów podatkowych gmin za ten rok w przeliczeniu na 1 mieszkańca, o których mowa w art. 12 ust. 2.

Rozdział 3

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 15. W ustawie z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 1998 r. Nr 120, poz. 787 i Nr 162, poz. 1119) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy skreśla się wyrazy “ i dodatkach mieszkaniowych”;
- 2) w art. 1 w ust. 1 skreśla się wyrazy „oraz zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych”;
- 3) skreśla się rozdział 6.

Art. 16. W 2000 r. dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 150% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym lub 100% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 8.

Art. 17.1. W latach 2001 i 2002 dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 160% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym lub 110% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 8.

2. Jeżeli średni miesięczny dochód, o którym mowa w ust. 1, jest równy lub wyższy od 150% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 100% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, lecz nie przekracza odpowiednich wysokości średnich miesięcznych dochodów wymienionych w ust. 1, wówczas dla celów obliczenia dodatku mieszkaniowego przyjmuje się wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek mieszkaniowy w wysokości:

- 1) 20% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie jednoosobowym,
- 2) 15% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 2-4 osobowym,
- 3) 12% dochodów gospodarstwa domowego – w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

Art. 18. W latach 2001 i 2002 gmina pomniejsza kwotę zapotrzebowania na dotację, wynikającą z rozliczenia dotacji, o którym mowa w art. 10 ust. 8 i 9, o kwotę stanowiącą 15% zapotrzebowania na dotację na ostatni kwartał objęty tym rozliczeniem, jeżeli stosowana przez gminę w tym kwartale maksymalna stawka czynszu w mieszkaniowym zasobie gminy za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, jest mniejsza od obliczonej równowartości 1/12 kwoty stanowiącej 2,0% wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego ustalonego, w drodze obwieszczenia przez wojewodę dla tego kwartału.

Art. 19. Sprawy wszczęte i nie zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy prowadzi się na podstawie jej przepisów.

Art. 20. Art. 10 ust. 1 – 8, 10 – 12 oraz art. 11, 12 i 13 mają zastosowanie do obliczania zapotrzebowania na dotację dla gmin na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych począwszy od pierwszego kwartału 2000 r.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 roku, z wyjątkiem:

- 1) art. 14 - który wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1999 r.,
- 2) art. 3 ust. 1, art. 6 ust. 2 oraz art. 10 ust. 9 - które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Uzasadnienie

Procesy przystosowania mieszkalnictwa do warunków gospodarki rynkowej zostały zapoczątkowane od 1989r. Podstawowe zmiany prawno-instytucjonalne, zostały wprowadzone uchwalonymi w roku 1994 ustawami o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych oraz o własności lokali.

Podstawowym celem ustawy o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych było przeprowadzenie reformy czynszów polegającej na odejściu od ustalania stawek czynszu najmu na szczeblu centralnym i przekazaniu kompetencji w tej sprawie gminom. Otrzymały one prawo samodzielnego kształtowania stawek czynszu. Dla ochrony lokatorów, w tym zwłaszcza znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, ograniczono pułap stawek czynszowych do 3% wartości odtworzeniowej budynków i wprowadzono obligatoryjny system dodatków mieszkaniowych. Głównym celem ustawowego wprowadzenia dodatków mieszkaniowych było stworzenie warunków do ekonomizacji gospodarki mieszkaniowej i zwiększenie nakładów na konserwację i remonty zasobów mieszkaniowych. Nieefektywny i niesprawiedliwie społecznie system dotacji udzielanych przez gminy do metrów kwadratowych powierzchni zasobów został zastąpiony przez system dodatków mieszkaniowych kierowanych do tych gospodarstw domowych, które z racji niskich dochodów rzeczywiście potrzebują pomocy.

Niestety, pomimo ponad czterech lat działania ww. ustawy, przewidywany i pożądaný wzrost czynszów nie nastąpił. Przeciętny poziom czynszu regulowanego kształtuje się - w skali kraju - na poziomie nieznacznie przekraczającym 1% wartości odtworzeniowej. Jest to poziom zbyt niski, aby mógł być uważany za ekonomiczny lub rynkowy, bowiem nadal wpływy z czynszów nie pokrywają kosztów eksploatacji i remontów budynków mieszkalnych. Wskaźnik sfinansowania ww. kosztów wzrósł z 30% w 1994r. do ok. 60% w roku 1998. Oznacza to, iż nadal postępuje, a nawet ulega przyspieszeniu proces dekapitalizacji zasobów mieszkaniowych. Aby m.in. zapobiec tym niekorzystnym zjawiskom niezbędne jest dokonanie reformy czynszów.

Racjonalne gospodarowanie zasobami mieszkaniowymi wymaga urealnienia czynszów do poziomu pokrywającego koszty utrzymania i remontów nieruchomości. Z tych względów należy równocześnie łagodzić skutki takiego procesu. W tym celu przygotowano projekty ustaw o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i lokalach socjalnych oraz o dodatkach mieszkaniowych.

Dla umożliwienia gminom prowadzenia aktywnej polityki czynszowej i pełnego urynkowienia gospodarki mieszkaniowej, jak również dla zapewnienia prawidłowości tej gospodarki w prywatnych zasobach czynszowych niezbędna jest **modyfikacja systemu dodatków mieszkaniowych.**

Należy jednocześnie podkreślić, że podniesienie czynszów do 2% lub 3% wartości odtworzeniowej spowodowałoby znaczący wzrost kosztów utrzymania mieszkań, których ciężar mógłby okazać się trudny do udźwignięcia przede wszystkim przez te niezamożne gospodarstwa domowe, których dochody nieznacznie przekraczają obecnie obowiązujący pułap uprawniający do otrzymania dodatku mieszkaniowego. Ocenia się, że sytuacja materialna tych gospodarstw domowych byłaby gorsza od sytuacji gospodarstw pobierających aktualnie dodatki mieszkaniowe. Konsekwencją podwyższenia czynszów przez gminy w warunkach funkcjonowania obecnego systemu dodatków mieszkaniowych mógłby być też przyrost zaległości w opłatach za mieszkania. W związku z powyższym zaproponowano zmiany polegające m. in. na zwiększeniu progów dochodowych przy jednoczesnym wzroście udziału własnego w ponoszeniu wydatków za zajmowane mieszkanie (ale nie dla wszystkich). Zmiany te wchodziłyby w życie sukcesywnie poczynając od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 1 stycznia 2003 r.

Jedną z przyczyn proponowanych zmian jest także wzrost wydatków na mieszkanie związany ze wzrostem cen na energię ciepłą (obecnie i w przyszłości) oraz koniecznością objęcia tą formą pomocy kolejnej grupy lokatorów, która po podwyżkach nie radzi sobie z pokrywaniem zwiększonych wydatków. Projekt ma także na celu likwidowanie dotychczas występujących różnic w traktowaniu przez prawo różnych najemców, w tym ogromnej grupy szacowanej na ok. 600 tys. gospodarstw domowych wynajmujących lokale lub ich części od osób fizycznych bez rejestracji umowy w urzędach skarbowych i przeważnie na czas oznaczony. Proponowane zmiany spowodują ograniczenie szarej strefy rynku wynajmu mieszkań, ponieważ dla tych gospodarstw wysokość wydatków dla celów obliczania dodatku będzie przyjmowana według umów zarejestrowanych w urzędach skarbowych.

W okresie 1998 r. średnio co miesiąc wypłacano dodatki mieszkaniowe dla ponad 720 tysięcy gospodarstw domowych, co stanowi 6,2% ogółu gospodarstw.

Według posiadanych informacji w I kwartale 1999 r. przeciętnie co miesiąc z dodatków mieszkaniowych korzystało 730 tysięcy gospodarstw domowych, tj. 6,3% ogółu gospodarstw. Przeciętna wysokość dodatku we wszystkich rodzajach zasobów wyniosła 113,27 zł.

Instytut Gospodarki Mieszkaniowej oszacował - biorąc pod uwagę wszystkie ustawowe kryteria przyznawania dodatków mieszkaniowych - że dodatki otrzymywać powinno około 12% - 15% gospodarstw domowych. Faktycznie, według danych wynikających z nadsyłanych przez wojewodów informacji m.in. dotyczących wypłaconych dodatków mieszkaniowych, z tej formy pomocy korzysta niewiele ponad 6% ogółu gospodarstw.

Według badań IGM w 1998r. w zasobach komunalnych średnio 12% zamieszkujących w nich rodzin zalegało z opłatami za okres dłuższy niż 3

miesiące, przy czym dotyczyło to głównie lokali o stosunkowo niskim standardzie i niskich opłatach. Dla porównania - skala zaległości w uiszczaniu opłat za mieszkania spółdzielcze była znacznie niższa i dotyczyła zaledwie 4% gospodarstw domowych. Ewentualny przyrost zaległości w opłatach za mieszkania w zasobach gminnych stać się może powodem rezygnacji gmin z podwyższania czynszów w obawie, że operacja ta nie przyniesie oczekiwanego zysku lub przyniesie stratę.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że zaległości w opłatach za mieszkania są podstawową przyczyną eksmisji. Według danych GUS za 1996 r. zaległości były powodem wystąpienia na drogę sądową o eksmisję 20.610 rodzin, z tego orzeczone wyroki nakazujące eksmisję dotyczyły 11.693 rodzin, wykonano natomiast 2.778 eksmisji. W roku 1997 analogiczne dane przedstawiały się następująco: wystąpienia na drogę sądową dotyczyły eksmisji 22.338 rodzin, orzeczono eksmisję 12.021 rodzin, wykonano 3.796 eksmisji.

Sytuacja materialna dużej liczby gospodarstw domowych uprawnionych - według kryterium dochodowego - do dodatku mieszkaniowego jest bardzo trudna. Szczególnie dotyczy to gospodarstw domowych o dochodach niższych od ustawowej granicy ubóstwa, za którą uznaje się kwotę (miesięczny dochód netto w gospodarstwie domowym) określoną w ustawie o pomocy społecznej. Według badań GUS w 1997r. odsetek osób w gospodarstwach domowych o przeciętnych miesięcznych wydatkach niższych od ustawowej granicy ubóstwa wynosił 13,3%, tj. ok. 5,1 mln osób, przy czym szacunek ten nie uwzględnia osób pozostających w tzw. zbiorowych gospodarstwach domowych (m.in. domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych itp.), w których egzystowało ok. 500 tys. osób.

Jednocześnie zauważyć należy, że pomimo obligatoryjności systemu dodatków mieszkaniowych, nie wszystkie słabe ekonomicznie gospodarstwa domowe mogą z niego korzystać, czynnikami eliminującymi dla niektórych gospodarstw z tej grupy mogą być m.in. brak tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego, zbyt duża powierzchnia zajmowanego lokalu mieszkalnego, nieumiejętność starania się o otrzymanie dodatku, brak zainteresowania podjęciem jakichkolwiek kroków zmierzających do poprawy swojej sytuacji życiowej (dający się zauważyć zwłaszcza w rodzinach patologicznych i u osób nieprzystosowanych do życia w społeczeństwie).

W związku z powyższym w ramach dotychczasowego systemu dodatków mieszkaniowych zaproponowano następujące zmiany :

1. Obecnie dodatek mieszkaniowy nie przysługuje najemcom opłacającym czynsz wolny. Natomiast zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych w prywatnych zasobach mieszkaniowych w stosunku do mieszkań zasiedlonych na podstawie administracyjnej decyzji o przydziale ma nastąpić urynkwowanie czynszów do końca 2004 r., co obejmuje przeszło 500 tysięcy najemców (od dnia 1stycznia

2005 r. w zasobach tych będzie obowiązywał czynsz wolny). Projekt ustawy o ochronie lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i lokalach socjalnych przewiduje także wprowadzenie czynszu wolnego w miejsce czynszu regulowanego bez względu na rodzaj zasobu mieszkaniowego.

Stworzy to trudną sytuację dla dotychczasowych najemców z uwagi na utratę uprawnień do ochrony w postaci czynszu regulowanego, a także z powodu braku uprawnień do ubiegania się o dodatki mieszkaniowe.

Aby temu zapobiec - poza procedurą przyjętą dla ustalania czynszu wolnego w projekcie ustawy o ochronie lokatorów polegającą na określeniu dopuszczalnej granicy czynszu wolnego a także określeniu skali i terminów następnych podwyżek - przewiduje się w art. 2 przyznanie uprawnień do ubiegania się o dodatki mieszkaniowe również najemcom opłacającym czynsz wolny oraz podnajemcom lokali mieszkalnych. Dodatek nie będzie uzależniony od tego, w jakich (czyich) zasobach się mieszka oraz czy ma się umowę na cały samodzielny lokal czy na jego część, a także od tego, czy umowa ta została zawarta na czas oznaczony, czy też nie, będzie za to w każdym przypadku zależny od tego jaki jest dochód w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego oraz od tego, jakie są wydatki tego gospodarstwa na mieszkanie.

2. Rozszerzenie kręgu gospodarstw domowych uprawnionych do dodatków mieszkaniowych o gospodarstwa, które obecnie - ze względu na osiągnięte dochody, nieznacznie przekraczające progi dochodowe uprawniające do otrzymania dodatku - dodatku nie otrzymują. Po podwyższeniu pułapu czynszów do 2% - 3% wartości odtworzeniowej sytuacja finansowa tych gospodarstw domowych byłaby gorsza od sytuacji gospodarstw uboższych, korzystających z dodatków mieszkaniowych. Proponuje się w art. 3 podwyższenie progów dochodowych to jest miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego ze 150% do 175% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i ze 100% do 125 % tej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym. Termin wejścia w życie tego przepisu proponuje się od 1 stycznia 2003 r. Natomiast w latach 2001 i 2002 dodatek mieszkaniowy przysługiwałby osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie będzie przekraczać 160% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym lub 110% tej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

3. W związku z wystąpieniem Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 13 lipca br. z wnioskiem o zmianę przepisu zawartego w art. 42 ust.5 ustawy z dnia 2 lipca 1994r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych, dotyczącego możliwości przekroczenia powierzchni normatywnej zajmowanego

lokalu w zależności od daty budowy budynku, z uwagi na jego niezgodność z Konstytucją (data budowy budynku nie powinna decydować o uprawnieniach do dodatku mieszkaniowego), art. 5 ust.5 otrzymał nowe brzmienie uwzględniające zgłoszone zastrzeżenia.

4. Podwyższenie udziału własnego gospodarstw domowych w finansowaniu wydatków mieszkaniowych dotyczyłoby najzamożniejszych gospodarstw spośród uprawnionych do otrzymania dodatku mieszkaniowego (które objęte zostały uprawnieniami w wyniku podwyższenia pułapu dochodowego). W art. 6 projektu proponuje się, jeżeli średni miesięczny dochód jest równy lub wyższy od 150% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 100% tej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym, wówczas dla celów obliczenia dodatku mieszkaniowego przyjmuje się wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości:

- 1) 20% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie jednoosobowym,
- 2) 15% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie 2-4 osobowym,
- 3) 12% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

5. Z uwagi, iż wg projektu do wydatków będących podstawą do obliczania dodatku mieszkaniowego zalicza się także czynsz wolny, to w art 6 ust. 5 określono, że w przypadku czynszu wolnego, w tym za podnajem lokalu mieszkalnego uiszczanego osobie fizycznej przyjmuje się jego wysokość według umów zarejestrowanych w urzędach skarbowych. Proponowane zmiany spowodują ograniczenie szarej strefy rynku wynajmu mieszkań, ponieważ dla tych gospodarstw wysokość wydatków dla celów obliczania dodatku będzie przyjmowana według umów zarejestrowanych w urzędach skarbowych.

6. Według obecnie obowiązujących zasad w praktyce ma miejsce często sytuacja, gdy zainteresowany w deklaracji dochodowej podaje bardzo niskie dochody lub zupełny ich brak. Konsekwencją tego jest przyznanie dodatku odpowiadającego 100% wydatków ponoszonych przez gospodarstwo. Jednocześnie nie ma możliwości sprawdzenia stanu faktycznego w przypadku deklarowania przez gospodarstwa domowe bardzo niskich dochodów lub ich braku, pomimo zewnętrznych oznak uzyskiwania dochodów np. posiadanie samochodu i jego eksploatacja. Nie bez znaczenia jest także okoliczność, iż wśród lokalnych społeczności budzi rozgoryczenie możliwość korzystania z dodatków pokrywających 100% wydatków mieszkaniowych przez osoby, których sytuacja materialna wydaje się dorą. dobrze sytuowane. Stąd gminy postulują ograniczenie wysokości przyznawanych dodatków mieszkaniowych w

stosunku do wydatków ponoszonych przez gospodarstwa domowe. Zaproponowano zatem w art. 6 ust. 10 ograniczenie wysokości dodatku mieszkaniowego do kwoty nie przekraczającej 70% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię użytkową lokalu oraz zaproponowano w art. 8 ust. 2 możliwość odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego, jeżeli w wyniku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego organ gminy ustali, że pomimo niskich dochodów wykazanych w złożonej deklaracji faktyczny stan majątkowy wnioskodawcy nie uzasadnia przyznania mu pomocy finansowej na wydatki mieszkaniowe.

W projekcie ustawy zawarte są również przepisy dotyczące dotacji celowych dla gmin na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych. Proponowane w omawianym zakresie przepisy - w porównaniu do obecnie obowiązujących, określonych w ustawie z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych - nie uległy istotnym merytorycznym zmianom.

Projektowane zmiany mają natomiast charakter uściślający i polegają na doprecyzowaniu niektórych przepisów - dotyczy to przede wszystkim art. 10 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 11 ust. 1 pkt 1, 2 i 3.

Ponadto uwzględnione zostały przepisy dotyczące zasad rozliczeń z tytułu ww. dotacji, szczególnie w zakresie rozliczania nadpłat tej dotacji wynikających z kwartalnych rozliczeń gmin i wojewodów (art. 10 ust. 5, 6, 10), które poprzednio określone były w przepisach wykonawczych.

Jednocześnie proponuje się zmiany mające na celu dostosowanie obecnie obowiązujących przepisów w zakresie dotacji do wymogów Konstytucji RP, tj. przewiduje się uregulowanie kwestii wzorów formularzy wniosków o dotacje i rozliczeń dotacji w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej - art. 13 projektu ustawy (obecnie w ww. ustawie z dnia 2 lipca 1994 r. zawarta jest delegacja dla określenia przez Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast w porozumieniu z Ministrem Finansów, w drodze zarządzenia, szczegółowego trybu rozliczeń dotacji oraz wzorów wniosków o przyznanie dotacji i rozliczenie dotacji).

Należy podkreślić, że projektowane przepisy zakładają utrzymanie aktualnie stosowanych przez gminy zasad obliczania zapotrzebowania na ww. dotację, z tym że przy obliczaniu tego zapotrzebowania na etapie sporządzania wniosku o dotację gminy będą mogły uwzględniać przewidywaną do wypłacenia w danym kwartale kwotę dodatków mieszkaniowych a nie, jak dotychczas, kwotę wynikającą ze złożonych - na dzień sporządzenia wniosku o dotację - wniosków o dodatki mieszkaniowe (art. 11 ust. 3 pkt 1 projektu ustawy). Jest to zmiana

korzystna dla gmin, ponieważ powoduje zmniejszenie, lub nawet wyeliminowanie, powstających obecnie w wielu gminach niedoborów dotacji.

Istotne jest również dostosowanie przepisów w zakresie obliczania zapotrzebowania na dotację do przepisów ustawy z dnia 26 listopada o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2000 (Dz. U. Nr 150, pz. 983 oraz Dz. U. Nr 162, poz. 1119), bowiem utrzymanie - dla ww. omawianych celów - odpowiednich uregulowań ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o finansowaniu gmin dotyczyło tylko roku 1999.

W projekcie ustawy uwzględnione są również instrumenty mobilizujące gminy do prowadzenia aktywnej polityki czynszowej. Polegają one na zmniejszaniu wysokości dotacji celowej na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych - ale tylko w przypadku, gdy maksymalna stosowana przez gminę w danym kwartale stawka czynszu za 1 m² jest niższa od poziomu określonego w tej ustawie. Należy jednak podkreślić, iż działanie tego instrumentu proponuje się dopiero począwszy od drugiego roku obowiązywania ustawy, z tym że dla kolejnych dwóch lat pułap czynszów i wskaźnik zmniejszenia dotacji ustalone zostały na stosunkowo niskim poziomie (art. 18 projektu ustawy). Rozwiązania te stwarzają więc gminom warunki do przygotowania się do nowej sytuacji. Docelowy przepis w ww. zakresie zawarty jest w art. 10 ust. 9 projektu ustawy; będzie on obowiązywał począwszy od czwartego roku działania ustawy.

Skutki finansowe dla budżetów gmin i budżetu państwa

Specyfika systemu dodatków mieszkaniowych powoduje, że sukcesywnie, z roku na rok, wzrasta kwota wypłaconych przez gminy dodatków mieszkaniowych. Spowodowane jest to przede wszystkim wzrostem wysokości przeciętnego dodatku mieszkaniowego, a to z kolei wynika z wysokiego tempa wzrostu kosztów utrzymania mieszkań (w tym głównie kosztów pozaczynszowych), przekraczającego inflację, a także zwiększaniem się - choć w mniejszym stopniu - liczby beneficjentów tej pomocy.

Od początku funkcjonowania tego systemu, bez względu na kwotę wypłaconych dodatków, udział budżetu państwa w sfinansowaniu wydatków gmin na ww. cel wynosił średnio w skali kraju około 50%.

Proponowane w projekcie ustawy rozwiązania powodują dodatkowe, poza wynikającymi z sukcesywnego wzrostu kosztów utrzymania mieszkań, skutki finansowe zarówno dla budżetów gmin, jak i budżetu państwa. Kompleksowe dane w omawianym zakresie ilustruje kalkulacja wysokości wypłat dodatków mieszkaniowych w latach 1999 - 2004, stanowiąca załącznik nr 1 do uzasadnienia.

Zgodnie z założeniami przyjętymi do ww. kalkulacji na podstawie projektowanych przepisów w kolejnych latach nastąpi wzrost kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych m.in. w związku z uaktywnieniem polityki czynszowej przez gminy oraz z rozszerzeniem kręgu uprawnionych do dodatków mieszkaniowych. Należy zaznaczyć, iż jednocześnie będą funkcjonować przepisy zmniejszające ten wzrost, tj. dotyczące ograniczenia wysokości dodatku mieszkaniowego do 70 % kwoty wydatków na utrzymanie mieszkania oraz dotyczące podniesienia dla niektórych, zamożniejszych gospodarstw domowych udziału własnego w sfinansowaniu tych wydatków. Skutki finansowe wynikające z ww. zwiększenia kwot wypłat dodatków mieszkaniowych obciążą jednak gminy i budżet państwa w równym stopniu, bowiem nie nastąpi zmiana udziału budżetu państwa w sfinansowaniu wydatków gmin na powyższy cel (będzie on nadal wynosił ok. 50%). Rzeczywista dotacja dla gmin z budżetu państwa może jednak ulec zmniejszeniu, ale tylko dla tych gmin, które nie podniosą poziomu czynszów do pułapu określonego w projekcie ustawy. W takim przypadku wskaźnik udziału budżetu państwa w sfinansowaniu wypłat dodatków mieszkaniowych obniży się nawet do ok. 44% - 42 %, co oznacza, że gminy będą musiały sfinansować wydatki na omawiany cel w większym niż dotychczas zakresie.

Załącznik - 1

Oszacowanie wysokości wydatków dodatków mieszkaniowych w latach 1999 - 2004

- a) uwolnienie od 1999 r. cen energii spowoduje, że dynamika wzrostu średniej wartości dodatku w w/w latach będzie na poziomie ok. piętno-krotności stopy inflacji
- b) od 2000r. - aktywna polityka czynszowa gmin spowoduje wzrost wartości średniego dodatku, na poziomie dwukrotności stopy inflacji
- c) od 2001r. - aktywna polityka czynszowa gmin przy uwzględnieniu zwiększonego udziału własnego (przez najwyżej uśrednionych) spowoduje wzrost wartości średniego dodatku na poziomie 2,2-krotności stopy inflacji
- d) od 2000 r. - rozszerzenie kręgu uprawnień do dodatku (art. 2, ust. 1 projektu ustawy)
ograniczenie max. wysokości dodatku (art. 6, ust. 10)
wzrost ilości gospodarstw domowych pobierających dotatek o ok. 0,3 p.p. rocznie
- e) od 2001r. - podwyższenie pułapu dochodowego (art. 1B)
wzrost ilości gospodarstw domowych pobierających dotatek o ok. 0,4 p.p. rocznie
- f) od 2001 r. - obniżenie zapotrzebowania na dotację dla gmin, w których poziom czynszu kształtuje się poniżej 2% (o 15%)
(obniżenie zapotrzebowania w 75% gmin)
- g) od 2003r. - podwyższenie pułapu dochodowego (art. 3 ust. 1)
wzrost ilości gospodarstw domowych pobierających dotatek o ok. 0,5 p.p. rocznie
- h) od 2003 r. - obniżenie zapotrzebowania na dotację dla gmin, w których poziom czynszu kształtuje się poniżej 2,5% (o 20%)
(w 75% gmin)

Rok	Inflacja (wg zez. do proc. budżetu na 2000r.)	liczba gospodarstw domowych pobierających dotatek (w tys.)	wzrost gospodarski	liczba wypłaconych dotatków (w tys.)			% wzrostu liczby wypłaconych dotatków mieszkaniowych			wysokość średniego dodatku (w zł.)			% wzrostu średniego dodatku			Kwota wypłaconych dotatków mieszkaniowych (rocznie) (w tys. zł.)		
				w tym dla mieszkań:			w tym dla mieszkań:			w tym dla mieszkań:			w tym dla mieszkań:			w tym dla mieszkań:		
				ogółem	komunalnych	pozostałych	ogółem	komunalnych	pozostałych	ogółem	komunalnych	pozostałych	ogółem	komunalnych	pozostałych	ogółem	komunalnych	pozostałych
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1999	6,6%	727	6,3%	8 724	2 844	5 780	1,5%	0,7%	110	120	10,2%	10,2%	1 018 677	324 374	694 304	49,9%	508 320	510 357
2 000	5,7%	740	6,4%	8 881	3 032	5 850	3,0%	1,2%	118	129	11,4%	11,4%	1 112 344	357 753	754 591	49,9%	565 060	567 284
2 001	4,2%	762	6,6%	9 150	3 183	6 967	5,0%	2,0%	129	141	9,5%	9,5%	1 253 556	411 139	842 418	49,9%	625 525	698 403
2 002	3,2%	793	6,3%	9 620	3 374	6 148	6,0%	3,0%	138	151	7,2%	7,2%	1 397 319	457 185	930 164	49,9%	697 277	776 516
2 003	3,0%	826	7,1%	9 907	3 577	6 330	6,0%	3,0%	148	162	6,8%	6,8%	1 551 332	528 643	1 022 739	49,9%	774 140	893 363
2 004	3,0%	859	7,4%	10 311	3 781	6 520	6,0%	3,0%	158	172	6,8%	6,8%	1 722 713	598 186	1 124 527	49,9%	869 634	982 024

KOMITET INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

p.o. **SEKRETARZA**

Paweł Samecki

Podsekretarz Stanu

Skr.Min.PS / *2432* / 99 /DHP i ST/oś

Warszawa, *27.08*.99

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o dodatkach mieszkaniowych, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez p.o. Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Pawła Sameckiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy o dodatkach mieszkaniowych (RM-10-94-99, Nowy Tekst II), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

p. SEKRETARZA
Komitetu Integracji Europejskiej

Paweł Samecki
Paweł SAMECKI
Podsekretarz Stanu

**Rozporządzenie Rady Ministrów
z dnia ... . 1999 r.
w sprawie dodatków mieszkaniowych**

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia..... 1999 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr ..., poz. ... zarządza się co następuje:

§ 1.1. Podstawę obliczania dodatku mieszkaniowego stanowią następujące rodzaje wydatków :

- 1) w gospodarstwach domowych najemców , w tym w gospodarstwach domowych najemców opłacających czynsz regulowany w budynkach towarzystw budownictwa społecznego - czynsz regulowany obowiązujący w mieszkaniowym zasobie gminy, w tym czynsz za lokal socjalny oraz opłaty za energię cieplną, wodę, odbiór nieczystości stałych i płynnych, windę, antenę zbiorczą, domofon, oraz z zastrzeżeniem ust.5 opłaty za gaz.
  - 2) w gospodarstwach domowych członków spółdzielni mieszkaniowych oraz najemców lokali w budynkach spółdzielni mieszkaniowych z wyłączeniem najemców opłacających czynsz wolny – opłaty za energię cieplną, wodę, odbiór nieczystości stałych i płynnych, windę, antenę zbiorczą, domofon, wydatki związane z kosztami eksploatacji i remontów, oraz z zastrzeżeniem ust.5 opłaty za gaz . Wydatki związane z kosztami eksploatacji i remontów nie mogą być wyższe niż czynsz regulowany jaki obowiązywałby dla takiego lokalu,
  - 3) w gospodarstwach domowych zajmujących lokal bez tytułu prawnego i oczekujących na dostarczenie przysługującego im lokalu zamiennego lub socjalnego - odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego oraz opłaty za energię cieplną, wodę, odbiór nieczystości stałych i płynnych, windę, antenę zbiorczą, domofon oraz z zastrzeżeniem ust.5 opłaty za gaz.
  - 4) w gospodarstwach domowych najemców i podnajemców opłacających czynsz wolny – wydatki wynikające z umowy z tym, że ich wysokość nie może być wyższa niż suma czynszu regulowanego jaki obowiązywałby dla takiego lokalu oraz opłaty za energię cieplną, wodę, odbiór nieczystości stałych i płynnych, windę, antenę zbiorczą, domofon oraz z zastrzeżeniem ust.5 opłaty za gaz.
  - 5) w gospodarstwach domowych właścicieli budynków wielorodzinnych i lokali mieszkalnych – opłaty za energię cieplną i wodę dostarczane do lokalu, opłaty za odbiór nieczystości stałych i płynnych oraz zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną z tym, że wysokość zaliczki nie może być wyższa niż czynsz regulowany jaki obowiązywałby dla takiego lokalu, oraz z zastrzeżeniem ust.5 opłaty za gaz.
  - 6) w gospodarstwach domowych właścicieli domów jednorodzinnych – opłaty za energię cieplną i wodę, opłaty za odbiór nieczystości stałych i płynnych oraz z zastrzeżeniem ust.5 opłaty za gaz.
2. Opłaty za energię cieplną, w przypadku ich pobierania według wskazań urządzeń pomiarowych, stanowią iloczyn 1/12 ilości ciepła zużytego przez gospodarstwo domowe, łącznie na cele centralnego ogrzewania i podgrzania ciepłej wody użytkowej w roku poprzednim i ceny za jednostkę ciepła, obowiązującą w miesiącu składania wniosku.
3. Wydatki naliczone lub ponoszone za okres ponad jednego miesiąca należy przeliczyć na okres miesięczny.
4. Jeżeli uprawniony zajmuje część lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, przy ustalaniu wydatków na mieszkanie, uwzględnia się jedynie wydatki przypadające na tę część lokalu (domu).

5. Opłaty za gaz nie mogą być wyższe w okresie miesiąca niż iloczyn ilości gazu w wysokości 5 m³ w gospodarstwie jednoosobowym oraz 1 m³ na każdą dodatkową osobę i ceny za jednostkę gazu, obowiązującej w miesiącu składania wniosku.

§ 2.1. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię ciepłą do celów ogrzewania, za wydatek na ten cel uznaje się równowartość 7 kilowatogodzin energii elektrycznej według rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej oraz stałych opłat miesięcznych, na 1 m² normatywnej powierzchni użytkowej, o której mowa w art.5 z uwzględnieniem art. 6 ust. 9 ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

2. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację ciepłej wody, za wydatek na ten cel uznaje się równowartość 30 kilowatogodzin energii elektrycznej według rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej oraz stałych opłat miesięcznych, na każdego członka gospodarstwa.

3. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację gazu przewodowego, za wydatek uznaje się równowartość 15 kilowatogodzin energii elektrycznej według rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej oraz stałych opłat miesięcznych oraz równowartość 3 kilowatogodzin na każdą dodatkową osobę.

§ 3. Ryczałt na zakup opału, wypłacany do rąk wnioskodawcy, przysługuje w wypadkach, o których mowa w § 2, w wysokości odpowiadającej procentowemu udziałowi wydatków obliczonych w sposób określony w tym przepisie w całości wydatków.

§ 4.1. Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku mieszkaniowego powinna złożyć w urzędzie właściwej gminy:

- 1) wniosek według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) deklarację o wysokości dochodów gospodarstwa domowego według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Wnioskodawca będący właścicielem domu jednorodzinnego powinien złożyć ponadto zaświadczenie organu właściwego w sprawie wydania pozwolenia na budowę, potwierdzające powierzchnię użytkową w tym łączną powierzchnię pokoi i kuchni oraz wyposażenie techniczne domu, a także przedstawić rachunki dotyczące wydatków, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt. 6.

§ 5. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 1999 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. Nr 40, poz. 403).

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

WNIOSEK
o przyznanie dodatku mieszkaniowego

1. Wnioskodawca.....
(imię i nazwisko, data urodzenia)
2. Adres zamieszkania.....
3. Nazwa i siedziba zarządcy domu.....
4. Tytuł prawny do zajmowanego lokalu.....
5. Powierzchnia użytkowa lokalu .....
w tym: łączna powierzchnia pokoi i kuchni*).....
6. Sposób ogrzewania lokalu: centralne ogrzewanie – brak c.o.**).....
7. Sposób ogrzewania wody: centralnie ciepła woda – brak c.w.**).....
8. Instalacja gazu przewodowego - brak**)
9. Liczba osób w gospodarstwie domowym .....
10. Razem dochody gospodarstwa domowego.....
(według deklaracji)
11. Łączna kwota wydatków na mieszkanie za ostatni miesiąc:***):.....
(według okazanych dokumentów)
w tym:
  - a) w gospodarstwach domowych najemców , w tym w gospodarstwach domowych najemców opłacających czynsz regulowany w budynkach towarzystw budownictwa społecznego**) opłaty.....czynsz regulowany jaki obowiązywałby za taki lokal.....
obliczony wg zasad określonych w uchwale rady gminy,
w tym czynsz za lokal socjalny.....
  - b) w gospodarstwach członków spółdzielni mieszkaniowych oraz najemców lokali w budynkach spółdzielni mieszkaniowych:**)
opłaty.....koszty eksploatacji i remontów.....
symulacja-czynsz regulowany jaki obowiązywałby za taki lokal.....
obliczony wg zasad określonych w uchwale rady gminy
  - c) w gospodarstwach domowych zajmujących lokal bez tytułu prawnego i oczekującym na dostarczenie przysługującego im lokalu zamiennego lub socjalnego**) opłaty..... odszkodowanie.....
symulacja-czynsz regulowany jaki obowiązywałby za taki lokal.....
obliczony wg zasad określonych w uchwale rady gminy,
  - d) w gospodarstwach domowych najemców i podnajemców opłacających czynsz wolny**) opłaty .....czynsz wolny.....
symulacja-czynsz regulowany jaki obowiązywałby za taki lokal.....
obliczony wg zasad określonych w uchwale rady gminy,
  - e) w gospodarstwach właścicieli budynków wielorodzinnych i lokali:**)
opłaty.....zaliczka.....
symulacja-czynsz regulowany jaki obowiązywałby za taki lokal.....
obliczony wg zasad określonych w uchwale rady gminy

Potwierdzenie przez zarządcę domu danych
zawartych w pkt. 2-8, 11, 11a), b), c),d), e).....

.....
(podpis wnioskodawcy)

.....
(podpis, przyjmującego)

- *) w przypadku przekroczenia powierzchni normatywnej o 30%
- **) niepotrzebne skreślić
- ***) miesiąc w którym składany jest wniosek

.....
(miejsowość).....
(data).....
(imię i nazwisko składającego deklarację).....
(dokładny adres)**Deklaracja o dochodach**za okres .....
(pełnych trzech miesięcy kalendarzowych poprzedzających datę złożenia wniosku)

Oświadczam, że moje gospodarstwo domowe składa się z następujących osób:

1. Imię i nazwisko .....
wnioskodawca, data
urodzenia.....
2. Imię i nazwisko ..... stopień
pokrewieństwa ..... data urodzenia
.....
3. Imię i nazwisko ..... stopień
pokrewieństwa ..... data urodzenia
.....
4. Imię i nazwisko ..... stopień
pokrewieństwa ..... data urodzenia
.....
5. Imię i nazwisko ..... stopień
pokrewieństwa ..... data urodzenia
.....
6. ....
.....
7. ....
.....

Oświadczam, że w podanym wyżej okresie dochody moje i wymienionych wyżej kolejno członków mojego gospodarstwa domowego wyniosły:

Lp.1)	Miejsce pracy – nauki	Źródła dochodu2)	Wysokość dochodu w zł
1	2	3	4
		Razem dochody gospodarstwa domowego:	

Średni dochód na 1 członka gospodarstwa domowego wynosi ..... zł, to jest miesięcznie ..... zł.

Składając osobiście niniejszą deklarację oświadczam, że jest mi wiadomo, że dokumenty, na których podstawie zadeklarowałem(am) dochody, jestem zobowiązany(a) przechowywać przez okres 3 lat, a uprzedzony(a) o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego potwierdzam własnoręcznym podpisem prawdziwość danych zamieszczonych w deklaracji.

.....
(podpis przyjmującego)

.....
(podpis składającego deklarację)

Objaśnienia:

- 1) Podać liczbę porządkową według osób zamieszczonego przed tabelę
- 2) Wymienić oddzielnie każde źródło dochodu.

**Rozporządzenie Ministra właściwego do spraw gospodarki przestrzennej i
mieszkaniowej**

z dnia .....1999 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia tego wywiadu.

Na podstawie art. 7 ust. 15 ustawy z dnia ..... 1999 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr ... Nr , poz....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wydanie decyzji o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego pomimo wykazania niskich dochodów i spełnieniu pozostałych kryteriów uprawniających do otrzymania tego dodatku wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, zwanego dalej „wywiadem”. Wzór kwestionariusza wywiadu stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 2. W toku wywiadu ustala się sytuację majątkową osoby ubiegającej się przyznanie dodatku mieszkaniowego i pozostałych członków gospodarstwa domowego.

§ 3. Wywiad przeprowadza pracownik upoważniony przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta legitymujący się legitymacją wydaną według wzoru w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Wywiad powinien być przeprowadzony w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

§ 5. 1. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby zainteresowanej.

2. Informacje uzyskane podczas przeprowadzanego wywiadu stanowią tajemnicę służbową i mogą być wykorzystane wyłącznie dla celów prowadzonego postępowania administracyjnego, przez osoby w nim uczestniczące.

§ 6. Podstawę ustalenia danych osoby ubiegającej się o dodatek mieszkaniowy stanowią odpowiednio aktualne dokumenty, a w szczególności:

- 1) dowód osobisty,
- 2) oświadczenie o stanie majątkowym według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

WYWIAD ŚRODOWISKOWY U OSOBY,
KTÓRA UBIEGA SIĘ O DODATEK MIESZKANIOWY

Imię i nazwisko.....

Imiona rodziców, panięskie nazwisko matki.....

.....

Nr ewidencyjny PESEL lub data urodzenia.....

Adres.....

.....

Czy osoba korzystała z dodatku mieszkaniowego ..... TAK/NIE

Aktualna sytuacja:

a) dochodowa.....

b) zawodowa (miejsce zatrudnienia).....

.....

c) zdrowotna.....

.....

e) rodzinna.....

.....

Propozycje pracownika przeprowadzającego wywiad.....

.....

.....

.....

.....
(podpis ubiegającej się osoby) (data i podpis pracownika przeprowadzającego wywiad)

(pieczęć jednostki wydającej)

Legitymacja pracownika nr.....

Pani/ Pan

.....
.....

(miejscowość)

FOTOGRAFIA

(pieczęć)

jest upoważniony do przeprowadzania wywiadów środowiskowych mających na celu ustalenie uprawnień do dodatków mieszkaniowych przewidzianych ustawą z dnia .....1999 r. o dodatkach mieszkaniowych(Dz. U..... Nr ....., poz.....).

.....
Podpis wójta /burmistrza lub prezydenta miasta

.....
Podpis osoby upoważnionej

Ważność legitymacji przedłuża się na rok:

200...

200...

200...

200...

200..

POUFNE

OŚWIADCZENIE O STANIE MAJĄTKOWYM

Ja..... urodzona/y.....
(imię i nazwisko)

oświadczam, że na stan majątkowy *) członków gospodarstwa domowego składają się:

I. Mieszkanie:

- wielkość (w m2), charakter własności.

.....
.....
.....

II. Nieruchomości:

- dom (wielkość /w m2/)

.....
.....
.....

- płace, działki (powierzchnia w m 2)

.....
.....
.....

- gospodarstwo rolne (rodzaj, liczba hektarów, w tym przeliczeniowych)

.....
.....
.....

III. Ruchomości:

- samochody (typ, rocznik, wartość szacunkowa).....

.....
.....
.....

- maszyny (rodzaj, wartość szacunkowa)

.....
.....
.....

*) należy uwzględnić majątek objęty wspólnością ustawową oraz majątek odrębny

- inne (rodzaj, wartość szacunkowa)

IV. Posiadane zasoby:

- pieniężne (oszczędności, papiery wartościowe itp. - wysokość nominalna)

- przedmioty wartościowe (wartość szacunkowa)

V. Inne, dodatkowe informacje o stanie majątkowym:

Oświadczam, że znana jest mi treść art. 233 § 1 kodeksu karnego o odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych lub zatajenie prawdy.

Miejscowość i data

Podpis

**Rozporządzenie Ministra właściwego do spraw gospodarki przestrzennej
i mieszkaniowej
z dnia ..... 1999 r.
w sprawie określenia wzorów wniosków o przyznanie dotacji dla gmin na
dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych oraz wzorów rozliczeń tych dotacji.**

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia .....1999 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr ..., poz. ....) zarządza się co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o dotacji, należy przez to rozumieć dotację celową dla gmin na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych, dokonywanych przez gminy na podstawie ustawy z dnia .....1999 r. (Dz. U. Nr ....., poz. ....), zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. 1. Wojewodowie udzielają gminom dotacji na dany kwartał na podstawie wniosków sporządzonych przez gminy określających zapotrzebowanie na dotację zgodnie z:

- 1) art. 12 ustawy – według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia ,
- 2) art. 13 ustawy – według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Wojewodowie sporządzają zbiorczy wniosek o przyznanie dotacji dla gmin na dany kwartał według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Kwartalne rozliczenie dotacji jest sporządzane według wzoru stanowiącego:

- 1) załącznik nr 4 do rozporządzenia – przez gminy określające zapotrzebowanie na dotację zgodnie z art. 12 ustawy,
- 2) załącznik nr 5 do rozporządzenia – przez gminy określające zapotrzebowanie na dotację zgodnie z art. 13 ustawy.

2. Wojewodowie sporządzają zbiorcze kwartalne rozliczenie dotacji dla gmin według wzoru stanowiącego załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§. 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia i ma zastosowanie do sporządzania wniosków o przyznanie dotacji i rozliczeń dotacji począwszy od pierwszego kwartału 2000 r.

Uzasadnienie

Podstawą prawną do wydania projektowanego rozporządzenia Ministra właściwego do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej jest delegacja zawarta w art. 14 projektu ustawy z dnia .....1999 r. o dodatkach mieszkaniowych, zobowiązująca ministra właściwego do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej do określenia wzorów wniosków o przyznanie dotacji dla gmin na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych oraz wzorów rozliczeń tych dotacji..

Wzory wniosków o przyznanie dotacji i rozliczeń dotacji określone zostały odrębnie dla gmin, w tym gmin obliczających zapotrzebowanie na tę dotację zgodnie z art. 12 lub 13 ww. projektu ustawy, oraz dla wojewodów.

Projektowane rozporządzenia nie powoduje skutków finansowych dla gmin i budżetu państwa.

WNIOSEK Załącznik 1
o przyznanie dotacji celowej na dofinansowanie wyplat dodatków mieszkaniowych
na ..... kwartał ..... r.

1. Kwota przyznanych dodatków mieszkaniowych	.....zł
z tego dla użytkowników mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł
b) pozostałych	.....zł
z tego:	
- spółdzielczych	.....zł
- zakładowych	.....zł
- innych	.....zł
2. Kwota dodatków mieszkaniowych przewidywanych do wypłacania w okresie objętym wnioskiem	.....zł
z tego dla użytkowników mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł
b) pozostałych	.....zł
z tego:	
- spółdzielczych	.....zł
- zakładowych	.....zł
- innych	.....zł
3. Kwota dodatków mieszkaniowych przewidywanych do wypłaty ogółem (1 + 2)	.....zł
z tego dla użytkowników mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł
b) pozostałych	.....zł
z tego:	
- spółdzielczych	.....zł
- zakładowych	.....zł
- innych	.....zł
4. Procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych przyznanych najemcom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie przyznanych dodatków mieszkaniowych (1a:1)	.....%
5. Wyliczone zapotrzebowanie na dotację	.....zł
6. Kwota nadpłaty wynikająca z rozliczenia dotacji za okres	.....zł
7. Zapotrzebowanie na dotację (5 - 6)	.....zł

Dane uzupełniające:

Liczba dodatków mieszkaniowych ogółem .....
z tego dla użytkowników mieszkań: .....
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy .....
b) pozostałych .....
z tego: .....
- spółdzielczych .....
- zakładowych .....
- innych .....

Sporządził:.....
(nazwisko, imię, nr telefonu)

.....
(wójt, burmistrz lub
prezydent miasta)

.....dnia.....

WNIOSEK

o przyznanie dotacji celowej na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych

na..... kwartał ..... r.

1. Kwota przyznanych dodatków mieszkaniowych	.....zł
z tego dla użytkowników mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł
b) pozostałych	.....zł
z tego:	
- spółdzielczych	.....zł
- zakładowych	.....zł
- innych	.....zł
2. Kwota dodatków mieszkaniowych przewidywanych do wypłacenia w okresie objętym wnioskiem	.....zł
z tego dla użytkowników mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł
b) pozostałych	.....zł
z tego:	
- spółdzielczych	.....zł
- zakładowych	.....zł
- innych	.....zł
3. Kwota dodatków mieszkaniowych przewidywanych do wypłaty ogółem (1+2)	.....zł
z tego dla użytkowników mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł
b) pozostałych	.....zł
z tego:	
- spółdzielczych	.....zł
- zakładowych	.....zł
- innych	.....zł
4. Podstawowe dochody podatkowe gminy za rok bazowy	.....zł
5. Liczba mieszkańców gminy wg stanu na 30 czerwca roku bazowego	.....
6. Kategoria gminy	.....
7. Podstawowe dochody podatkowe gminy za rok bazowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca	.....zł
8. Średnia podstawowych dochodów podatkowych gminy za rok bazowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca	.....zł
9. Wyliczone zapotrzebowanie na dotację	.....zł
10 Kwota nadpłaty wynikająca z rozliczenia dotacji za okres	
11 Zapotrzebowanie na dotację (9 - 10)	

Dane uzupełniające:

Liczba dodatków mieszkaniowych ogółem	.....
z tego dla użytkowników mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....
b) pozostałych	.....
z tego:	
- spółdzielczych	.....
- zakładowych	.....
- innych	.....

Sporządził:.....
(nazwisko, imię, nr telefonu)

.....
(wójt, burmistrz lub
prezydent miasta)

.....dnia.....

Uwaga: w poz.4 podstawowe dochody podatkowe gminy za rok bazowy dzieli się przez 4.

Pieczęć urzędu
wojewódzkiego

ZBIORCZY WNIOSEK

o przyznanie dotacji celowej dla gmin na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych

na ..... kwartał ..... r.

1. Kwota dodatków mieszkaniowych przewidywanych do wypłacenia ogółem .....zł
  - z tego użytkownikom mieszkań:
    - a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy .....zł
    - b) pozostałych .....zł
  - z tego:
    - spółdzielczych .....zł
    - zakładowych .....zł
    - innych .....zł

2. Liczba dodatków mieszkaniowych przewidywanych do wypłacenia ogółem .....
  - z tego użytkownikom mieszkań:
    - a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy .....
    - b) pozostałych .....
  - z tego:
    - spółdzielczych .....
    - zakładowych .....
    - innych .....

3. Zapotrzebowanie na dotację .....zł
  - z tego:
    - a) wynikające z poz. 5 wniosków gmin sporządzonych według załącznika nr 1a do rozporządzenia .....zł
    - b) wynikające z poz. 9 wniosków gmin sporządzonych według załącznika nr 1b do rozporządzenia .....zł

- 4
Kwota nadpłaty wynikająca z rozliczenia dotacji za okres .....
- 5 Zapotrzebowanie na dotację (3 - 4)

Sporządził: .....
(nazwisko, imię, nr telefonu)

.....
Wojewoda
(Dyrektor Wydziału
Urzędu Wojewódzkiego)

.....dnia.....

ROZLICZENIE

dotacji celowej na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych

za okres od 1 stycznia do .....

1. Kwota dodatków mieszkaniowych wypłaconych od początku roku	.....zł
z tego użytkownikom mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł
b) pozostałych	.....zł
z tego:	
- spółdzielczych	.....zł
- zakładowych	.....zł
- innych	.....zł
2. Kwota dodatków mieszkaniowych wypłaconych w danym kwartale	.....zł
z tego użytkownikom mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł
b) pozostałych	.....zł
z tego:	
- spółdzielczych	.....zł
- zakładowych	.....zł
- innych	.....zł
3. Procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych wypłaconych najemcom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie dodatków mieszkaniowych wypłaconych w danym kwartale (2a:2)	.....%
4. Zapotrzebowanie na dotację	.....zł
w tym na dany kwartał	.....zł
5. Dotacja otrzymana	.....zł
6. Nadpłata (+) lub niedobór (-) dotacji (5-4)	.....zł

Dane uzupełniające:

Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych od początku roku	.....
z tego użytkownikom mieszkań:	
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....
b) pozostałych	.....
z tego:	
- spółdzielczych	.....
- zakładowych	.....
- innych	.....

Sporządził:.....
(nazwisko, imię, nr telefonu).....
(wójt, burmistrz lub
prezydent miasta)

.....dnia.....

Uwaga: w poz.5 należy podać kwotę dotacji otrzymanej przez gminę w okresie objętym rozliczeniem, z uwzględnieniem ewentualnych zwrotów dotacji dokonanych w tym okresie.

ROZLICZENIE
dotacji celowej na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych
za okres od 1 stycznia do .....

1. Kwota dodatków mieszkaniowych wypłaconych od początku roku	.....zł	
z tego użytkownikom mieszkań:		
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....zł	
b) pozostałych	.....zł	
z tego:		
- spółdzielczych	.....zł	
- zakładowych	.....zł	
- innych	.....zł	
2. Podstawowe dochody podatkowe gminy za rok bazowy	.....zł	
3. Liczba mieszkańców gminy wg stanu na 30 czerwca roku bazowego	.....	.....Z
4. Kategoria gminy	.....	.....Z
5. Podstawowe dochody podatkowe gminy za rok bazowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca	.....zł	
6. Średnia podstawowych dochodów podatkowych gminy za rok bazowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca	.....zł	
7. Zapotrzebowanie na dotację	.....zł	
8. Dotacja otrzymana	.....zł	
9. Nadpłata (+) lub niedobór (-) dotacji (8-7)	.....zł	

Dane uzupełniające:

Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych od początku roku .....
z tego użytkownikom mieszkań: .....
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy .....
b) pozostałych .....
z tego: .....
- spółdzielczych .....
- zakładowych .....
- innych .....

Sporządził: .....
(nazwisko, imię nr telefonu)

.....
(wójt, burmistrz lub
prezydent miasta)

.....dnia.....

Objaśnienia:

- 1) w poz.2 podstawowe dochody podatkowe gminy za rok bazowy dzieli się przez 4 i mnoży przez liczbę kwartałów objętych rozliczeniem.
- 2) w poz.8 należy podać kwotę dotacji otrzymanej przez gminę w okresie objętym rozliczeniem, z uwzględnieniem ewentualnych zwrotów dotacji dokonanych w tym okresie.

ZBIORCZE ROZLICZENIE

dotacji celowej dla gmin na dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych
za okres od 1 stycznia do .....

1. Kwota dodatków mieszkaniowych wypłaconych od początku roku	..... zł
z tego użytkownikom mieszkań:	..... zł
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	..... zł
b) pozostałych	..... zł
z tego:	..... zł
- spółdzielczych	..... zł
- zakładowych	..... zł
- innych	..... zł
2. Zapotrzebowanie na dotacje	..... zł
z tego:	..... zł
a) wynikające z rozliczeń gmin sporządzonych według załącznika nr 3a	..... zł
b) wynikające z rozliczeń gmin sporządzonych według załącznika nr 3b	..... zł
3. Dotacja otrzymana przez gminy	..... zł
4. Limit wydatków na dotacje w budżecie wojewody	..... zł
5. Suma nadpłat dotacji w gminach (3-2)	..... zł
6. Suma niedoborów dotacji w gminach (2-3)	..... zł
7. Nadpłata (+) niedobór (-) dotacji w budżecie wojewody (4-2)	..... zł

Dane uzupełniające:

1. Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych od początku roku	.....
z tego użytkownikom mieszkań:	.....
a) tworzących mieszkaniowy zasób gminy	.....
b) pozostałych	.....
z tego:	.....
- spółdzielczych	.....
- zakładowych	.....
- innych	.....
2. Wartość odtworzeniowa budynków	..... /1m ² p.u.

Sporządził.....
(nazwisko, imię, nr telefonu)

Wojewoda
(Dyrektor Wydziału
Urzędu
Wojewódzkiego)

.....dnia .....

Objaśnienia:

1) kwota dotacji otrzymanej przez gminy (poz.3) powinna być zgodna z danymi dotyczącymi kwot tej dotacji w sprawozdawczości budżetowej (sprawozdanie RB-28) oraz z danymi wynikającymi z rozliczeń gmin,

2) kwota limitu wydatków na dotacje w budżecie wojewody (poz.4) powinna być wykazana za okres objęty rozliczeniem, według stanu na dzień sporządzenia rozliczenia.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 12 października 1999 r.

Cena - 2, 10 zł + 22% VAT

